

ډاکټر خانصاحب او "نابالغه" اولس

پاتې برخه
م-ر-شفق

خان، ميا ممتاز دولتانه، ميا محمود علي قصوري او نورو د اعلي پايې تقريرونه وکړل. دې کښې د گوجرو گړي (مردان) ميا شاکر الله باچا ستيچ ته راوبللې شئ، ده ووي "تقريرونه تاسو واورېدل، دې کښې دوه ټکي بيا بيا تکرار شو، يو ډکټېټر شپ يعني امریت بل ډېموکريسي يعني جمهوریت- امریت او جمهوریت څه ته وائي نو زه به د تقرير په ځان تاسو ته دوه د سترگو ليدلې واقعي بيان کړم. (اکتوبر ۱۹۵۸ء کښې) چې فيلډ مارشل ايوب خان په ملک کښې مارشل لاء ولگوله نو په يو فوځي عدالت کښې زما پېشي وشوه، فوځي واکدارانو راته حکم واورولو چې ستا ټول جائداد ضبط کړم شئ، ما وئيل ښه ده، بيا ئې ووي ته دومره کاله قېد شوې، ما وې لا ښه شوه، بياني راته ووي ته به دومره لکه روپۍ جرمانه ورکوي ما ورته ووييل، دې کښې به يوه خبره وکړم، هغه دا چې د گټې امدن ايکي يوه ذريعه خو زمکه جائداد ؤ، هغه تاسو ضبط کړلو، چې د قېد سزا مو راکړه نو لکه تاسو وتړلم، اوس خو به څه لاس پښه هم نه شم خوځولې، نو جرمانه به له کومې راوړم؟ فوځيان راته په قار شو چې مونږ په يوه پوهېږو، بس دغه حکم دے، که زړه دې ښه وي او که بد.

(ب) ميا شاکر الله باچا بله واقعه داسې بيان کړه چې د ډاکټر خانصاحب وزارت ؤ، ځان ته

پېرنگي موران راخواره کړي وو، د سياسي سازشونو لوبه ئې توده ساتلې وه، قارېدلې پارېدلې اولس د ډاکټر خانصاحب د بنگلې نه تاؤ شول او کاني ئې ورول، شيشې دروازي ئې ماتولې او نعري سورې ئې وهلې، که ډاکټر خانصاحب غوښتلې نو احتجاج کوونکو ته به ئې د اسمان ستوري ښودلې وو، ولې هغه په خپل اولس مئين، د امن او عدم تشدد د فلسفې عملي مبارز او لارښود ؤ، خو کله چې خبره د سړيتوب له حده ووتله نو خان صاحب د "وزير اعلي استوگنې" د بام سر ته ور وختلو او سياسي وران کارو ته ئې غږ وکړو:

"گورئ نابالغوادا بنگله زمانه ده، دا خو قامي ملکيت دے، تاسو که شيشې ماتوئ او په دې بنگله اور هم پورې کړئ، نو خپل نقصان به کوئ" نابالغوا! "زما کور په اتمانزو کښې دے، که ما له زور تاوان راکوئ نو هلته راشئ، بيا به زه ستاسو نرتوب ومنم چې تاسو څنگه زما په کور حمله کوئ!" ستاسو داسې داسې کړي. "او بيا په لمسون راپارېدلي مخالفين، سر ښکته ملاتمه روان شو.

د فيلډ مارشل محمد ايوب خان د زوال ورځې وې، د هوتي کلپانۍ شگو کښې د مخالف جمهوري گوندونو يوه درنه جلسه وه د ټول پاکستان لوړ قامت سياسي لارښودانو، سردار شوکت حيات

ورغله وم نورو خلقو سره په انتظار ناست وم دې کښې يو سپين ږيرے سرے څه ډېر خشمېدلے راغے، وئيل ئې زه وزيراعلي سره وينم، سپاهي ورله مخه وهله نو دے نور په غصه شو، زه وړپاڅېدم پوښتنه مې ترې وکړه "مشره! تا ته څه تکليف دے؟" هغه وئيل يو گاونډي زميندار زما پوله وهلې ده، زه دې وزيراعلي صاحب پسې راغله يم چې ماسره پتې ته لاړ شي او په خپله موقع وگوري!! شاکر الله باچا وئيل چې دا خود پتواري گرد اور او تانې تحصيل خبره ده دلته راتلو ته څه حاجت و؟ سپين ږيرے بيا غصه شہ "زه په وزيراعلي پسې راغله يم، هم دے به راسره ځي او دے څوک دے چې نه به ځي؟ د ده هغه ښځه به هم ځي." شور زيات شہ، نو ډاکټر خانصاحب په خپله رابهر شہ، تپوس ئې وکړو "څه دي نابالغه!" سپين ږيري ورته خپله کړمه بيان کړه. ډاکټر صاحب ورته ووي "بس جامې بدلوم او دا دے راځم." څو لحظې پس چې ډاکټر خان صاحب د بنگلې نه راروان شہ نو خپله مېم صاحب ئې هم لاس نيولې راروانه کړې وه. ما (شاکر الله ميا) پوښتنه وکړه مېم صاحب څه کوي؟ نو خانصاحب مسکے شہ، وئيل ئې دې مېلمه غوښتل چې د وزيراعلي ښځه به هم ځي نو ځکه مې مېم صاحب هم ځان سره ملگري کړه.

ميا شاکر الله باچا چې دا دواړه واقعي بيان کړلې نو خلقو ته ئې غږ وکړو!

"اوس مو خپله خوښه که آمریت غواړئ نو جائداد ضبط، د قېد سزا بيله او جرمانه به هم ورکوي او که جمهوري نظام خوښوي نو ستاسو کار خدمت له به وزيراعلي څه چې د وزيراعلي ښځه هم ځي. په دې حواله يوه بله واقعه ما د خپل والد

صاحب (مولانا محمد عنايت الله) نه څو څو ځله اورېدلې وه، هغوي وئيل د خدائي خدمتگاري تحريک په دور کښې ډاکټر خانصاحب سره زما څه رسمي پېژندگلو يا راشه درشه نه وه خود چا يار اشنا څه مسئله وه او په دغه حواله وزيراعلي سره ليدل ضروري وو، د ميا شاکر الله باچا (گوجرو گري)، په ډاډ ورغلو، څه وخت چې ډاکټر خانصاحب ملاقاتيانو ته وزگار شہ نو عېن په دغه وخت يو سرے او تر او تر لکه چې ساگ ئې سيلی وړې وي، رامخکښې شہ او په ژرغوني او از کښې ډاکټر خانصاحب ته لگيا شہ، وئيل ئې خپلې علاقې؟ ته روان وم، پېغلو کې لور هم راسره وه، نظام پور کلي کښې مې شپه راغله، سحر چې پاڅېدم نو لور مې نه وه، دغه کلي کښې ورپسې لې په لې وگرځېدم خو هېڅ پته درک چا رانه کړل ځکه نو تاسو له په فرياد راغله يم. ډاکټر خانصاحب رنگ تغير شہ ناستو مېلمنو ته ئې ووي تاسو به ماله يوه گېنټه وخت راکړئ، زه دې سړي سره ځم، دا خود ټول قام دپاره د شرم خبره ده. دعا کوي چې معامله سمه شي. ډاکټر خانصاحب دغه لاروے مسافر ځان سره موټر کښې کښېنولو، د پوليس گارے ورسره هم روان شہ، نظام پور ته چې څنگه ورسېدل نو د کلي حجره کښې ئې سپين روبي مشران راجمع کړل او په ولاړه ولاړه ئې ورته وېنا وکړه چې د دې مېلمه لور پېريانو نه ده تښتولې هم ستاسو په دې کلي کښې ده، زه ټول کلي ته صرف يوه گېنټه مهلت ورکوم، دا سرے به دلته هم دې پوليسانو سره ناست وي، زه واپس ځم او غواړم چې دغه وړه خپل پلار ته په حيا عزت کښې واپس کړے شي.

نور بيا